

Gelijk speelveld voor Nederlandse industrie herstellen door vrijstelling van energiebelasting op aardgas voor metallurgische en mineralogische procedés

Samenvatting

Bedrijven in de Nederlandse metallurgische en mineralogische industrie concurreren met hun Europese sectorgenoten op een competitieve Europese markt. Zij worden geconfronteerd met een ongelijk speelveld waarbij, met het oog op de parlementaire behandeling van het Belastingplan 2015, de energiebelasting voor het gebruik van aardgas voor metallurgische en mineralogische procedés eruit springt. In Nederland bestaat deze belasting nog steeds, terwijl in de ons omringende landen waar veel van onze concurrenten zitten, een vrijstelling geldt. Dat schaadt de positie van betrokken bedrijven die in de Nederlandse economie een fors belang hebben. KNB, VNG, VNK en VNMI roepen dan ook op deze nationale kop op Europese belastingwetgeving weg te nemen. Hiervoor gelden geen juridische bezwaren omdat de Europese energiebelasting regelgeving uitdrukkelijk niet bedoeld is voor metallurgische en mineralogische procedés. Het verlies aan inkomsten dat in totaal € 18 miljoen betreft, kan worden opgevangen door de energiebelasting voor alle tariefschijven marginaal te verhogen.

Herstel het gelijke speelveld in Europa

De bedrijven in de Nederlandse metallurgische en mineralogische industrie (glas, metalen, kalkzandsteen, (straat)bakstenen, dakpannen, tegels en keramiek) gebruiken aardgas in productieprocedés, die buiten de reikwijdte van de Europese richtlijn energiebelasting (2003/96) zijn geplaatst. Zij betalen desondanks jaarlijks energiebelasting voor het gebruik van aardgas. Directe Europese concurrenten zijn wel vrijgesteld door hun nationale overheden. De Nederlandse bedrijven concurreren met hen op een competitieve Europese markt en verkeren daardoor in een ongelijk speelveld. Een speelveld dat zo snel mogelijk hersteld moet worden.

Slecht nationale kop op energiebelasting

Nederland is het enige land in Europa dat de betrokken procedés niet heeft vrijgesteld, terwijl dit onder het vigerend Europees beleid wel degelijk kan en ook uitdrukkelijk de bedoeling is (zie hiervoor de preambule van de betreffende richtlijn).ⁱ Deze nationale kop wordt nog zwaarder nu per 2015 bovenop de bestaande tarieven een verhoging komt van de energiebelasting op gas en elektriciteit die voor onze (en andere) industrieën fors zal oplopen. In lijn met het kabinetsbeleid tegen nationale koppen op Europese wetgeving bepleiten wij de metallurgische en mineralogische procedés met ingang van het komende belastingjaar vrij te stellen.

Geen juridische bezwaren tegen vrijstelling

De Europese basis voor de energiebelasting wordt gevonden in de Richtlijn 2003/96/EG *tot herstructurering van de communautaire regeling voor de belasting van energieproducten en elektriciteit van de Raad van de Europese Unie* van 27 oktober 2003. In deze Richtlijn worden metallurgische en mineralogische procedés buiten de toepassing ervan geplaatst. Uit onderzoek in opdracht van de overheid uitgevoerd is bekend dat met uitzondering van Nederland (zoals ook wordt beaamd door de staatssecretaris van Financiën in de Nota naar aanleiding van het Verslag van 17 oktober 2014), alle andere onderzochte Europese lidstaten, van de mogelijkheid gebruik hebben gemaakt hun nationale industrieën met metallurgische en mineralogische procedés vrij te stellen van energiebelasting.ⁱⁱ Daartoe is door bijvoorbeeld onze directe buurlanden Duitsland en België met zo veel woorden gesteld dat de vrijstelling strekt tot steun van de eigen industrie in het internationale speelveld.

Bedrijven produceren duurzaam en energiezuinig

De Nederlandse metallurgische en mineralogische bedrijven behoren tot de internationale top wat betreft energie-efficiëntie. Zij voldoen sinds de start in 1992 van de meerjarenafspraken energie-efficiëntie aantoonbaar aan convenantafspraken met de overheid. Deze overheid heeft in de

meerjarenafspraken als tegenprestatie aangegeven zich in te spannen het gelijke speelveld voor deze sectoren te bevorderen. De beoogde vrijstelling biedt de overheid de gelegenheid haar inspanningsverplichting na te komen zoals ook onze bedrijven deze telkenmale zijn nakomen.

De metallurgische en mineralogische industrie doet ertoe

De bedrijven in de metallurgische en mineralogische industrie zijn essentiële toeleveranciers voor andere industriële sectoren, zoals de bouw, High Tech Systems en Materials, en de agro and food. Verder dragen zij met innovatieve, toegepaste producten bij aan het oplossen van maatschappelijke vraagstukken op het gebied van een circulaire economie, gezondheid, energiebesparing in de gebouwde omgeving, veiligheid, mobiliteit, energie en duurzaam gebruik van grondstoffen. Ten slotte bieden betrokken bedrijven werkgelegenheid, soms in perifere gebieden van ons land. De totale metallurgische en mineralogische industrie in Nederland biedt direct werk aan ruim 56.000 mensen en heeft een jaarlijkse omzet/exportwaarde van € 7,5 miljard. Zij leveren daarmee een belangrijke, (in)directe bijdrage aan werkgelegenheid, export en economische groei, dat naar onze mening, gelet op de situatie waarin bedrijven uit onze industrie zich verkeren, belangrijker is dan, zoals de staatssecretaris van Financiën stelt, het vereenvoudigen van het belastingstelsel.

Beperkt budgettaire beslag bij verlenen van vrijstelling

Het budgettaire beslag van vrijstelling van de belasting op aardgas voor metallurgische en mineralogische toepassingen is beperkter dan wordt aangenomen. Volgens eigen onderzoek van koepels van de metallurgische en mineralogische industrieën in Nederland is de opbrengst van de belasting op aardgas voor metallurgische en mineralogische procedés namelijk veel beperkter dan het ministerie van Financiën stelt. Oorzaak hiervan ligt in het verschil tussen de administratieve werkelijkheid en de technische realiteit. In totaliteit berekenen onze industrieën een belastingopbrengst van € 18 miljoen (op het totaal van € 4,6 miljard voor de gehele energiebelasting), terwijl het ministerie in de voornoemde Nota naar aanleiding van het verslag tot een indicatieve belastingopbrengst komt van € 46 miljoen.

De voorgestelde oplossing vergt een marginale verhoging van de energiebelasting

KNB, VNG, VNK en VNMI stellen een financiële dekking voor, om metallurgische en mineralogische procedés vrij te kunnen stellen van de energiebelasting, door een marginale verhoging van de energiebelasting (tariefschijf 1, 2 en/of 3).

Voor meer informatie

Marijke van den Bosch, belangenbehartiger milieu en energie VNG, tel. nr 06 49675468

Frank Buijs, directeur VNMI, tel. nr 06 55874230

Ewald van Hal, directeur KNB, tel. nr 06 51586427

Michiel Nieuwenhuys, directeur VNK, tel. nr 06 23777880

ⁱ Dit probleem is al sinds 2011 bekend en aangetoond in onderzoek in opdracht van de Ministeries van I&M en Financiën zelf (betreffende rapport van Ecofys/CE Delft, *Belastingen op energieproducten en elektriciteit en CO₂*, is op 6 september 2011 door staatssecretaris Weekers aan de Tweede Kamer aangeboden). Van de elf onderzochte landen is Nederland het enige land dat de energiebelasting op aardgas onverkort blijft opleggen.

ⁱⁱ Deze richtlijn beoogt een harmonisering van energiebelasting in Europa ter verbetering van de interne markt, en stelt voor diverse energiedragers minimumbelastingniveaus vast, met inbegrip van elektriciteit, aardgas en kolen. Echter, in artikel 4 lid b, tweede streepje (p. 3 van de richtlijn) wordt vermeld dat de richtlijn niet van toepassing is op duaal gebruik van energieproducten. Hieronder valt aardgas voor het gebruik van mineralogische en metallurgische procedés. Het minimumbelastingniveau voor aardgas hoeft derhalve niet te worden toegepast.